

Bernal, 5 de juny de 1987

Estimat Joaquim,

Suposo que devies rebre la meua del 12 de març. Sé que no sóc pas el més indicat per fer-te cap ~~ca~~ retret per no escriure, després del meu llarg silenci, pero ara esperava caarta teva, car vaig veure anunciada a "Serra d'Or" la teua novel.la S'Ha acabat el broquil i suposeva que em faries unes ratlles per dir-me que me l'havies enviada. D'altra banda, com que també m'estranya que no m'hagi contestat en Clapés, pensava que potser tu li hauries parlat, com et suggeria de fer a la meua darrena, i que me'n podries donar alguna notícia.

Ja hauras vist que, aquí, els militars ens van tenir amb l'ai al cor durant la Setmana Santa, i, arran d'aquells fets, encara la ballem. És evident que s'han constituït en el quart poder i que tenen el president agafat pels collons, i els hi van estrenyent de mica en mica per anar aconseguint allo que ells volen, o sigui, que quedin impunes totes les tortures, els crims i les barrabassades que van cometre durant la dictadura. Per tal com no estan donades les condicions per a un cop d'estat, car, com es va posar en evidència durant la darrera crisi, cap país estranger no els prestaria suport, ni tan sols els EE.UU., aleshores han optat per fer aquesta mena de xantatge al poder civil. Simultaniament estan produïnt una serie d'atemptats que pretenen atribuir als "montoneros" o a alguna agrupació d'extrema esquerra, per tal de fer veure que esta rebrotant la guerrilla. De manera que no m'estranyaria gens que, tot i sota la capa de la "democràcia", qualsevol dia comencessin a reprimir amb les mateixes tactiques i tecniques del període passat, i amb l'aquiescència del president titella. De més verdes en maduren... Si això arribava a passar, no tindríem més remei que sortir tots d'aquest país ni que fos nedant. No voldria pas que això fos una premonició...

Deixem, doncs, aquest tema i parlem de coses més agradoses. Com a mesura per aïllar-me una mica del medi, he repres el costum d'aprofitar el temps dels viatges llegint. d'altra banda, és l'única manera de trobar el moment per a fer-ho. És així com, darre-
rement, m'he empassat els dos últims llibres d'en Pedrolo; Contrapunt d'en Huxley (en la bona traducció de la M.T. Vernet); Opus pistorum i Dear Dear Brenda d'en Henry Miller. En Pedrolo encara és capaç de donar-nos alguna sorpresa imaginativa. El llibre d'en Huxley, a l'estil de Crome Yellow, és més una novel.la on es debaten idees més que no pas s'hi fa una anàlisi psicològica dels personatges, i a desgrat del temps que ha passat des que fou escrita, continua essent valid, a criteri meu, el plantejament. Lamentablement els llibres d'en Miller els he llegit en traduccions espanyoles, i, no sé per que, a mi em sonen molt malament els vulgarismes amb que designen els òrgans i les relacions sexuals, de manera que, en el cas de les narracions ~~xprimes~~ pornogràfiques, perden la gràcia característica d'en Miller. Les cartes a Brenda són una delícia (malgrat la traducció) i penso que en Miller va tenir molta sort de conèixer aquesta dona a les

acaballes de la seva vida. Segurament fou una relació amorosa "platonico-sexual" com n'hi haura hagut molt poques, per no dir cap. M'agradaria molt poder traduir aquest ~~llibre~~ llibre al català.

Parlant de traduccions, vaig veure que per la diada del llibre van sortir De la servitud humana (que ja he rebut) i Ada o l'ardor (que no he rebut encara). Ara estic embarcat en la traducció de Persuasió de la Jane Austen, autora anglesa, noucentista, coneguda sobretot per Orgull i prejudici. Em dóna molta feina, més que no me'n va donar en Thackeray, per problemes semàntics i de sintaxi.

A la meua darrera carta et demanava si em podies enviar els suplementes literaris de El País, però si això et resulta inconvenient, t'agrairia que, si més no, m'enviessis tan sols els que treguin algun comentari sobre els llibres traduïts per mi.

Acabo de rebre els tres darrers llibres que li han publicat a l'Antoni Serra (L'arqueologia..., Més enllà del mur i Música de Mahler...) el qual es veu que està d'allo més content per la bona acollida que ha tingut L'arqueologia... (ja n'han fet una segona edició al cap de tres mesos d'haver aparegut) i treballant força. Com sempre, es manifesta molt afectuós, i jo em sento feliç d'haver fet la seva amistat, cosa que, en part, te la dec a tu... com tantes d'altres coses.

Estic amoïnada --i estranyat-- pel silenci d'en Clapés, al qual vaig escriure una altra carta a finals d'abril i no n'he rebut cap resposta, tal com et deia més amunt. No voldries trucar-lo (telèfons, part. 692-6609; oficina, 237-2980) per saber que passa? No crec haver fet res que l'hagi pogut ofendre, i, si així fos, em sabria molt de greu, car li tinc --així com a la seva muller-- una gran estima. La mort m'ha arrabassat quatre dels meus millors amics, tres d'ells, amics de la infància; com a compensació, la vida m'ha brindat la possibilitat de fer noves amistats, que, si bé mai no podran omplir el buit que aquelles han deixat, han engendrat en mi un afecte tan pregon com el que podria sentir per uns germans que no he tingut. Això és el que sento per la Rosa i per tu; per l'Aina i per l'Antoni, i per la Merce i l'Antoni Clapés. Haver pogut conèixer-vos personalment i compartir alguns moments amb vosaltres és el tresor més preuat que conservaré sempre al fons del meu cor. D'ací que, per res del món, no faria res que us pogués ferir o que pogués desmereixer aquesta amistat i afecte mutu.

Perdona si m'he posat un poc sentimental, però sembla que el meu estat ànimo deprimit afua la meua sensibilitat, i certes coses que, en un altre moment, em semblarien naturals, ara les sento doloroses i les veig magnificades.

I vosaltres que feu? Espero les teves notícies. Un parell de petons a la Rosa i tu rep una forta abraçada del teu